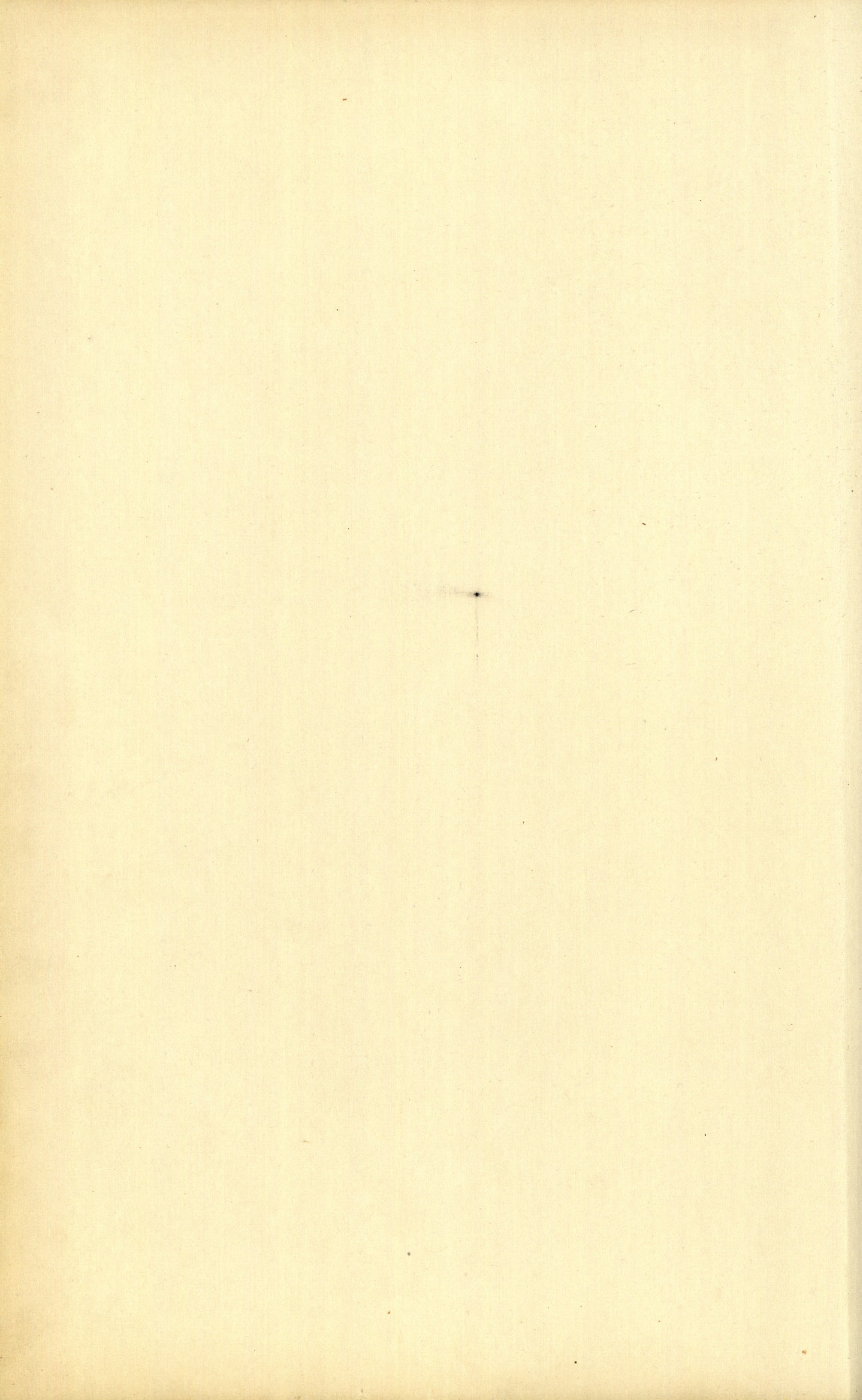

PAMĚTNÍ KNIHA
MĚSTA
★ BLANSKA ★

n. c. 287

Foliorum. 298 listu^o

Rok 1962

je rokem přechodných těžkostí, ať hospodářských či politických. Z jedné strany je to rok, v němž jsme se těšili z dalších úspěchů sovětské kosmonautiky, kdy došlo k synchronizovanému letu dvou sovětských kosmonautů, s Popoviče a s. Nikolajeva. Na druhé straně je to rok politické krize, jaká nemá obdoby po druhé světové válce. Mluvílo se o krizi v Karibském moři. Krize byla vyvolána prohlášením presidenta USA Kennedyho, který v měsíci říjnu vyhlásil blokádu Kuby. Nikdy nebylo tak blízko k válce, jako v těchto kritických podzimních měsících. Všechny státy se ocitly v jakési bojové pohotovosti. Zásluhou SSSR bylo napětí uvolněno, neboť s. Chruščov prohlásil, že je ochoten stáhnout z Kuby ony zbraně, které USA pokládají za útočné a které prý ohrožují Ameriku, ovšem na předpokladu, že USA zaručí nezávislost Kuby. Po 3 týdnech se napětí uvolnilo a celý mírumilovný svět si oddychl. V souvislosti s touto napjatou situací nastalo to, co se stává vždy v takovém období, totiž snaha shromáždit co největší množství zboží a zásobit se pro všechny případy. Právě takto koupěchtivost, která se ve dnech krize projevila také ve všech obchodech našeho města, byla příčinou toho, že nastával nedostatek určitých zboží a že se před obchodními místnostmi objevovaly fronty.

Rok 1962 je rokem i určitých těžkostí hospodářských. Byly to hlavně potraviny, jichž byl nedostatek. Fronty, fronty! Nejsou to již jen ony páteční a sobotní fronty na maso, které existovaly i v loňském roce, ale i fronty na vajíčka, na maslo, olej a umělé tuky. Čím byla způsobena tato

zásobovací řízení? Neúrodný rok pro naše zemědělství, nedostatečná konsolidace našich zemědělských družstev narušila, že výrobní plány nebyly splněny a že většina družstev zůstala stále mnoho dlužná ve výkupu. Nemůžeme tedy divit, že toto nesplnění dodávek se projevilo nepříkrmivě v zásobování obyvatelstva. Na druhé straně je však jisto, že někdy byly tyto fronty naprosto kbytečné. Před vánočními svátky se projevovaly zásobovací potíže s maslem. Desítky lidí čekalo před brámkou na prodej másla. Aby se dostalo na všechny, bylo nařízeno neprodávat větší množství másla než $\frac{1}{2}$ kg. Z rozhovorů s vedoucími prodejen se však zjistilo, že přírůstek, který dostal bránu do prodeje, byl zcela normální, ba dokonce vyšší než v jiných měsících, případně vyšší než v minulém roce v téže době. Panika mohla být snadno způsobena tím, že se na některé zboží nedostalo a to potom způsobilo, že se lidé snažili kupovat do zásoby, čímž vznikl takto přechodný nedostatek zboží.

Rok 1962 je také rokem důležitých událostí politických. V tomto roce vydává ÚV KSČ prohlášení dva dokumenty, a sice návrh stanov KSČ a druhý dokument „O výhledech dalšího rozvoje naší socialistické společnosti“. O obou dokumentech se živě diskutovalo na různých schůzkách a z některých potom vzešly velmi cenné připomínky. Závěr roku byl ve znamení historické události KSČ - konání XII. sjezdu KSČ, který byl zahájen 4. 12. 1962 projevem prvního tajemníka strany - s. Ant. Novotného. Sjezd přinesl velmi důležitá a závazná usnesení o dalším rozvoji našeho národního hospodářství a stanovil cestu, jakým způsobem je nutno dojít ke zvýšení produkce v různých oborech národního hospodářství, hlavně pak se zabýval otázkou zemědělství, s níž nemůžeme být spokojeni a stanovil, že do r. 1970 je nutno vyrovnat po všech stránkách rozdíl mezi výrobou zemědělskou a průmyslovou.

slovou. Na počest XII. sjezdu KSČ bylo ukavřeno v našem státě a také i v našem městě velké množství kávarků, a to jak jednotlivců, tak i kolektivů. Tyto kávarky byly hodnoceny těsně před zahájením sjezdu, takže MV KSČ mohl kaslati před jeho zahájením ÚV KSČ hlášení o splnění všech kávarků, které si dali občané k zahájení XII. sjezdu. V hlášení se pavi mimo jiné, že politická aktivita se projevila v konkrétních činnostech - pracujících blanenských kávodů česne plni kávarky na překročení výroby v hodnotě 530.000 Kčs.

Občané města ukavřeli kávarky 50 000 brigádnických hodin na výstavbě města a na pomoci kemědělství. Tento kávarok byl nejen splněn, ale i překročen a dosčleno 52 103 brigádnických hodin. Byla vytvořena hodnota práce ve výši půl milionu Kčs a hodnota díla v čárce 1 milionu Kčs. Na veřejné schůzi bylo vyhodnoceno a odměněno 9 nejlepších kolektivů a 44 nejobětavějších občanů na příkladné plnění kávarků. Splněním kávarků přispěli občané k dovršování výstavby socialismu v našem městě.

Časoborací krize se projevila v plné míře i v našem městě. Byly to hlavně ony nešťastné pátky a soboty, lidé stáli ve frontách na maso. Nutno zaznamenat, že již ve 3 hodiny ráno stáli lidé před masnami, aby se na ně dostalo včas maso. Vykyply se i případy, kdy vícečlenná rodina poslala před více prodejen po jednom členu rodiny a tak se tyto rodiny bohatěji kásobovaly na úkor jiných. Ozývaly se různé hlasy, třeba toto: Ať se neprodávají ledničky a bude maso! Je nutno pochválit Výbor žen za iniciativní návrh k řešení v tom směru, že každému občanu se dostalo určitého množství syrového masa a vyloučila se tak spekulace některých sobeckých lidí. Dokonce se ozývaly i hlasy, aby se obnovily potravinové lístky. Tento kásobovací problém byl jen přechodného rázu, toho si byl vědom i Výbor žen, a proto rozhodl, aby se každá rodina přihlásila do určité prodej-

ny masa a aby tak měla zajištěno přístupu množství ma-
sa podle počtu členů rodiny. Některými obcemi bylo sice toto
opatření odvolováno, že prý je příliš autoritární, že postrádá jakého-
koliv právního podkladu, že nesvědčí na řádném vládním nane-
sení, ale koneckonců mělo kladný vliv na zmírnění zásobova-
cích obtíží, takže splnilo svůj účel. Došlo se masa na všechny
a odpadly ony strašné fronty, které byly postrachem nejen našich ho-
spodyněk, ale i mužů, neboť i ti často nastupovali podíly ve fron-
dách. Tímto činem realizoval Výbor k nanesení vlády o vytvo-
ření spotřebitelských rad jako sektorů v obchodní komisi. Prá-
vě v našem městě se tyto spotřebitelské rady nepočinaly nijak
pasivně, naopak jednaly velmi aktivně a to tam, kde byl pro-
blém nejpalčivější, t. j. v řízení plynu a zásobování obyvatel.

Podasí.

V tomto roce bylo dosti nevyzpytatelné, plné kon-
trastů, těžko předvídatelných. Po Novém roce začala dosti
ostrá zima, i když mraky nedosahovaly takové ostrosti jako
před vánocemi. Únor odpovídal celkem představám, jaké má-
me běžně o tomto měsíci; občas sněžilo, někdy dokonce sně-
hy přerušily dopravu v okolí. Snih však dlouho nevydržel,
brzy roztál, ale vzápětí byl vystřídán novým. Naš okres
a vůbec i naše město poznalo kolísavou povětrnostní poruchu,
která se valila od severu - od Severního moře a k Atlantiku,
kde prudké bouře rozbouřily moře, jež protáhlo přístavní kánu
a připravilo tisíce lidí o přístřeší (v Hamburku 40 000 lidí).
Naše město poznalo tuto povětrnostní poruchu jen jako neoby-
čejně silné větry, které způsobily velké kávěže a občas i přeruše-
ní autobusové dopravy k okolním vesnic. Měsíc únor je pozna-
menán silnou nemocností lidí. Rádila chřipka a to v takovém
měřítku, jakého dlouho nebylo pamětníka. Tak kvana singa -

purška chřipka v r. 1959 nenabyla takového rozsahu, jako chřipka v tomto roce. Tato nemocnost nepříznivě ovlivňovala všechna odvětví našeho národního hospodářství. Z provozu byly vyřazeny některé vlaky, v některých oborech státní správy se úřadovalo jen dopoledne. Tuto situaci porušila i škola mladší, neboť pololetní prázdniny byly prodlouženy o 14 dnů - k velké radosti školních dětí - k menší radosti rodičů. Prodloužení pololetních prázdnin však nesnížilo nemocnost na školách. V době, kdy prázdniny prodloužování, řádila prava chřipka v kraji, naše město ji však bylo postiženo v době až po pololetních prázdninách. Situace se stávala těžší - větší i tím, že lékárna již neměla dostatek léků. Na celém okrese byl okresním hygienikem vydán zákaz všech schůzí, pleší a vůbec jakéhokoliv shromažďování lidí na dobu 14 dnů. Nebylo vzácností, že v některém národe chyběla i $\frac{1}{3}$ osazenstva.

Jaro nechal na sebe velmi dlouho čekat. Mrzlo téměř celý měsíc března, ranní mrazy dosahovaly v prvních dnech měsíce až -8°C , ke konci -2°C . Polní práce se nedaly v měsíci březnu vůbec provádět. Poměrně chladné počasí pokračovalo i měsíc duben. Teprve v druhé polovině tohoto měsíce se mohlo začít s jarovými pracemi. Koncem dubna nastává náhle taková změna počasí, že po dobu asi jednoho týdne panují úplně jarná vedra s teplotou až $+30^{\circ}\text{C}$. Podle zjištění nevyskytlo se nic podobného po dobu asi 200 let. Po 1. květnu nastává však opět ochlazení a chladné počasí trvá potom i v měsíci červnu a červenci. Chladné a celkem nepříznivé počasí neblaze ovlivnilo úrodu. Pordní setba měla na následek i pordní žně. Ze žněmi se začalo až v srpnu. Červenec a srpen byly téměř bez srážek, což mělo na následek špatnou úrodu pšenin. Koncem srpna blanenská stráž a louky činily dojem spíše suchých a vyprahlých stepů. Sucha pokračovalo i

v říjnu a listopadu. V druhé polovině října se začínají hlásit
včasné mrazy. Okopaniny se sice sklízely dobře, bylo jich
však velmi málo. Naše město pocítilo koláště katastrofáb-
ní neúrody brambor, jaká nebyla po celá desetiletí. Mě-
síc listopad byl celkem teplý s častým deštěm. Měrnou
zářnou velmi brzy a silný poprask sněhu ke konci prosince
přinesl bílé zasněžení, jak jsou znázorňovány na různých ilu-
stracích.

Případ Rudolf Barák.

Kromě četných vzrůsů ráků světového nebo celo-
státního prošlo naše město a téměř celý okres o jedno
vzrůs v tomto roce navíc oproti jiným městům. Byl
to případ našeho rodáka s. Rudolfa Baráka, býv. ministra
vnitřní, který rozbouřil hladinou veřejného mínění a o něm
se diskutovalo hodně dlouho. Dne 9. února vyšlo prohlášení
ÚV KSČ o tom, že s. Barák byl zbaven funkce místopředs-
edy vlády a funkce ministra a že byl zajištěn proto, že
zneužil důvěry lidu a své funkce pro své osobní sobecké cí-
le. Ve městě i v okolí způsobila tato zpráva mnoho rozrů-
nosti a klanění. Není divu, vředy před půl druhým ro-
kem odevzdávali blaněší občané svůj hlas při volbách
do NS do volební urny se jménem Rudolfa Baráka, čímž
mu projevovali tak veškerou svoji důvěru, a proto se nemohli
jen tak snadno s tímto faktem smířit. Nezapomínáme ani
to, že kolovaly nejzvrásnější verze o celém tomto případě, že
i některé stranické projevovali nedůvěru k nomenklatuře ÚV KSČ a
dokonce některé horké hlavy byly ochotny jet do Prahy a
samy zjišťovat skutkovou podstatu tohoto případu. Konaly
se stranické i veřejné schůze, na nichž bylo občanstvo info-
rováno o tomto případě. Diskuse na těchto schůzích byla

velmi živa? Zvláště dělnictvo blanenských závodů si velmi těžce uvědomovalo tuto trapnou skutečnost. Nejvíce poží-
ňovali těžké klamání bývalí spolupracovníci s. Baráka, kteří
byli svědky jeho politického růstu od člena ONV v Boskovicích
v r. 1945 k funkci předsedy ONV v Blansku v r. 1949, dále do
funkce předsedy KřNV a konečně až k ministerskému křeslu.
Budík naznačeno i to, že se neoficiálně mluvilo i o tom,
že v příštím období prezidentských voleb to bude s. Barák, kte-
rý dosáhne hodnosti prezidenta republiky. Mnozí z občanů
neposuzovali případ dost správně, dělali z celého případu otá-
čku osobní předizce asi v tom smyslu.... "protože to je náš Ru-
da, na kterého nedáme dopustit".

Teprve když vyšly najevo konkrétní důkazy, když ob-
čanstvo mělo možnost shlédnout výstavu nahromaděných před-
mětů, které se našly v bytě Rudolfa Baráka, uvěřili i ti ne-
věříci a vlna vzrušení poněkud opadla. Nemůžeme katagor-
izovat tu skutečnost, že občané byv. okresu boskovského viděli
v tomto případě jakousi klomyslnou satisfakci, neboť se do-
sud nesmířili s tím, že v Boskovicích neexistuje okres a dom-
nívali se, že přenesení sídla okresu do Blanska bylo dílem
práva tehdejšího ministra s. Baráka.

Protože byl s. Barák zbaven i poslaneckého mandátu,
musely se konat podle ústavy doplňovací volby do NS na vo-
lební obvod Blansko. Jako nový kandidát byl navržen s. Jo-
sef Korčák, ministr pro výstavbu a ten byl také většinou
většinou zvolen.

Růst obyvatelstva.

Co se týče růstu obyvatelstva, projevuje se tu vřesťupná
tendence. Oproti minulému roku přibývá ve městě asi 300 lidí
přihlášených k trvalému pobytu. Pokud však jde o počet lidí

přihlášených k přechodnému pobytu, tento se naopak snížil. Z toho vyplývá určitý závěr, který se rýsuje v tendenci našich návrhů, aby se snížil počet lidí dojíždějících do zaměstnání do našeho města. Je to sice hudba budoucnosti, ale náběh, k tomu vidíme v letošní statistice, která se jeví takto:

Počet lidí přihlášených k trvalému pobytu dosahuje čísla 10 163; k přechodnému pobytu 337. Ve městě umírá v tomto roce nejstarší občanka Františka Jurečková, nar. r. 1863. Nedožila se oněch 100 let, která ji všichni prorokovali. Nejstarší občankou je nyní Anna Urbánková, nar. 1865, bytem Jungmannova ul. č. 10. O lidech předárlé a sociálně slabé pečují sociální komise rady Mě NV v měřítku daleko větším než v roce minulém. V akci „individuální sociální péče“ bylo vyplaceno komisí tento v 1. pololetí 25 992 Kč, ve 2. pololetí pak 35 375 Kč, celkem tedy za celý rok přes 60 000 Kč. Ve formě jednorázové pomoci bylo vyplaceno Kč 22 850,-, ve formě příspěvků na obědy důchodců Kč 17 242. Pro rodiny s více dětmi vyplácela sociální komise tak zvané dětské příspěvky v celkové výši 4 240 Kč, občanům postíženým TBC vyplaceno Kč 9 980 - a dalších 9 317 Kč bylo vyplaceno ve formě rozpisovacích příspěvků.

Novinkou, kterou navrhl sociální komise, jsou kápujčky občanům cikánského původu. Jde o kápujčky ve formě nejvhodnějších drokové míry pro tyto občany. Proč to činí? Inakhou našeho zřízení je, aby tyto občane, jimž se dostalo plných práv, takových, jako mají všichni občane, žili na stejné kulturní úrovni jako všichni ostatní. V Blansku se mluví velmi často o cikánském problému. Správně by se nemělo mluvit o problému Blanska, ale o problému celostátním. Nelze nastříb to, že tyto cikáni působí jak občanům města, tak i Mě NV někdy těžkou hlavu. Cikáni se stali občany města Blanska v rámci celostátně platných směrnic z r. 19, podle nichž se cikáni

stávají občany toho města nebo vesnice, na jejímž katastru se v určitý den usídlili. V našem městě se neprovozoval žádná rasová diskriminace, nesahalo se k tomu, aby byli převězeni na katastr jiného města nebo vesnice, jak přitom dělalo v některých jiných místech. K těmto machinacím se u nás nesáhlo, neboť tímto způsobem se problém cikánů řešit nedá. Tělo cikánů bylo až dosud vykládáno kočovný život, nebyli vykládáni na to, aby byli v pracovním poměru, a proto je nutno tyto jejich špatné návyky nějak odstranit. Jak však? - Jedině výchovou. Byl to kdysi velmi tvrdý oříšek, je to nyní, ale trpělivostí a vytrvalostí se dá všechno docílit. Nelze kamčovat některé výstřelky těchto lidí, například: občasná vračka v restauracích, nebo d. no. cikánský krasavec - obecně zvaný cikánský baron - pracuje přesně jen tolik dní, kolik je zapotřebí, aby dostal přídatky na děti. Na druhé straně se jich však hojně vyskytují i cikánští občané, kteří řádně pracují, ženou se i s našimi dívkami a tak se zdá, že tak zvaný cikánský problém bude během dvou až tří desetiletí zcela vyřešen, prostě zmizí. Záručky občanům cikánského původu na tak výhodných podmínkách byly poskytovány jen proto, aby si toho mohli slušně vybavit byty a i z tohoto hlediska se stali plnoprávními občany. Na převýchovu cikánů má velký podíl Výbor žen, pro který převýchova cikánů je prioritou úkol. V tomto úseku vykonal Výbor žen mnoho práce, práce obětavé, mravenčí, nikdy neviděné a ne dost dobře oceněné.

Heřlo světa spatřilo celkem 112 dětí, z nichž 102 prošlo obřadem uvítání. Tento obřad je již úplně vžitý. Novinkou při něm je, že se ho účastní i káštupci kávodů.

Zemřelo celkem 71 lidí, z nichž 44 bylo křesťanské.

Ukavřeno 109 sňatků, z nichž 93 nebylo opakováno v kasle. Sbor pro občanské káležitosti provedl 9 návštěv u nejstarších občanů. Předávání občanských prvků patnáctiletým dostává v letošním roce nový název, a sice „slib občanské věrnosti“.

Tento slib se konal 17. května. Novou akcí Svazu pro občanskou kálekřitost byla beseda s rodiči řáků, kteří mají dnem 1. 9. vstoupit do 1. třídy ZDS. Beseda se konala 26. 4. Tradiční se rovněž stává i pietní vzpomínka na zemřelé, poprvé organizovaná v předvečer svátku zemřelých v r. 1959. Další novou akcí Svazu jsou besedy se snoubenci na účasti právníka, lékaře a člena MěNV, případně kařtupců ke kávodě. Tento akt je nutno hodnotit velmi kladně, protože tímto nabývá snátek mladých lidí více váhy a také to, že lidé přivzvaní k besedě, mohou říci mladým lidem před vstupem do manželství mnohé užitečné, co jim obvykle rodiče neřeknou.

Výstavba města.

Rok 1962 je rokem čilého stavebního ruchu, který vládl v několika oblastech našeho města. Tento stavební ruch proměňuje naše město po všech stránkách. Většina města se stává jakoby slaveništěm. Svážení materiálů, jeho skládka na různých místech města, asanace domů, která skýpá pohled ne právě přívětivý, rozkopané ulice, jinde katarasené dráhy, to vše svědčí o čilém stavebním ruchu. Fotografové horlivě zachycují, mixují "Blansko", aby příští generace mohla vidět, jak kdysi Blansko vypadalo. Právnost města se stále mění. Asanaci starých domů se odkrývají ve středu města uličky, dosud málo známé. Naskýtá se pohled plný kontrastů. Vedle přímenných starých opřískaných domečků vyrůstají do výše mohutné domy s několika podlažích, jako dosud v městě nikdy nebyly. Výstavba města dává popud i ke vzniku různých kčeni, například: "Kdyby prý někdo v r. 1950 odešel z Blanska a vrátil se až za 12 let, už se v Blansku neoznala, a musel by si vzít průvodce, aby nezabloudil." Mohutné jeřáby se největší velikosti a výkonosti se tyčí nad stavbami. Stavební ruch přináší své výsledky.

Některé stavby se již odevzdávají veřejnosti, začínají sloužit svému účelu, jiné se dokončují, další teprve začínají budovat. Družstevní výstavba bytů, ke které lidé před krátkými lety neměli důvěru, se začíná užívat, neboť ti, co už v družstevních bytech bydlí, jsou nadmíru spokojeni s komfortním bydlením a uvádějí množství předností tohoto bydlení oproti bydlení ve vlastních domech. Najdou se i takoví lidé, kteří prodají vlastní domek a napojují se do družstevní výstavby.

V tomto roce byla dokončena stavba bytů na ulici Družstevní a Školákové, se kterou se začalo v roce loňském a bylo dokončeno 18 bytů na ulici Žalovského. V hrubých rysech je dokončena i mateřská škola v tomto prostoru. Zatím se však nepočítá s tím, že by byla předána svému účelu, neboť ji až dosud využívají pracovníci lokálních staveb jako kámen štěp. Nároky ulic jsou voleny s ohledem na původ těchto staveb. Nově vzniklá ulice byla nazvána Družstevní, neboť jsou zde vesměs bytové bloky stavebních družstev. Oběma ulicím, t. j. Družstevní i Školákové byla dána definitivní podoba nových velkoměstských ulic. V tomto prostoru se setkáváme s další novinkou ve výstavbě města, a sice byla tu poprvé provedena podzemní kabelace elektrického rozvodu a proudů elektrického vedení. Zmizely tu elektrické sloupky a byly nahrazeny podzemními kabely. V zimních měsících byla zahájena stavba velkého bytového bloku o 56 bytových jednotkách v prostoru budoucího náměstí u budovy ONV. Tento velký blok bude postaven na bývalém korytě potoka Pálsy. Bude prapodpodobně v příštím roce dokončen a stane se zatím nejvyšší budovou v Blansku, a to budova sedmipodlažní. Tato nová budova dá občanstvu možnost poznat, jak jednou bude vypadat výstavba našeho města. Dále se staveb na prostranství, jež bylo k tomuto účelu loňského roku upraveno. Bylo nutno osadit několik rodinných domků, vesměs starších, aby se získalo prostranství pro tuto monumentální

výstavbu a další bloky. Byly zbořeny domky těchto majitelů: Konečný, Francara, Toman, Musil, Herclík. Při asanaci domku Herclíkova byl nalezen ve sklepi v láhvi památný nákladní spis „Spolku Rastislav“ z r. 1906. Po přestěhování skladu Větko-
obchodu (býv. jednota) byla budova během měsíce srpna zbořena
včetně přilehlých skladů, zbořen dům p. Cvočka na rohu ulice Sme-
tanovy a Čelakovského a již v září byla zahájena stavba 93 byto-
vých jednotek. Ke konci roku bylo provedeno jen vyplnění nákladů.
To samo však trvalo dosti dlouho, jelikož pro koláčité složení
půdy bylo nutno postavit celou budovu na obrácený klenboho-
nový klenbet. Současně byla postavena kotelna na Smetanově u-
lici v prostoru na poštou. Kotelna je určena pro vytápění obou
bloků a ostatní výstavbu ve středu města. Pokračovalo se v kana-
lizaci potoka Čalavy. Nejobtížnější úsek této kanalizace byl
v ulici Úské, kde musel být proveden podchod pod vedením br-
něnského vodovodu. Ke konci roku je tato akce splněna. Pro
širokou veřejnost kustoma tento těžký úkol dost neuvěřitelný, ne-
bot občané viděli jen rozkopanou ulici a neuvědomovali si, jak
těžký stavební problém se tu musel řešit a jak velké náklady
si toto řešení vyžádalo. Žbýva dokončit lapací splašeni pod
zámkem. Perspektivně se uvažuje o křížení retenční nádrže pod
myslínou, která by nadržovala nadbytečné množství vody v
případech povodní. Pokračuje se ve stavbě systematické kanaliza-
ce - buduje se hlavní kanalizační sběrač na ulici Stalingradské.
Tato stavba si vyžádala daleko větší náklady, než se původně
předpokládalo, poněvadž mezi hotelem Macocha a budovou ČSAD
se narazilo na mohutnou skálu a na tekoucí písky. - Bylo
též provedeno prodloužení středotlakého plynovodu k regulační
stanici na Trávníkách, současně byl proveden rozvod nízkého
tlaku v prostoru na Radnici a v severní části města (ulice Div-
šova, Bezručova, Křížkovského, Králka, Mánesova, Dobrovského).
Oplynfikace byla též provedena pro výstavbu středu města.

Byla zahájena výstavba, na kterou se dlouho čekalo - totiž stavba 19třídní ZŠ na ulici Dvorské. Autorem projektu školy je Ing. Zdeněk Král. Pokud jde o stavbu této školy, budí se po-
mnámenáno, že tentokrát mělo město skutečné štěstí. Stavba
této školy byla totiž zahájena těsně před pádem, příp. ome-
zením určitých stavebních akcí. Možná říci, že tu hrály roli
jeden nebo dva dny, jinak by byla stavba odsunutá na dobu
pozdější, snad i o několik let. Ke konci roku byly na budově
dokončeny hlavní úpravy a je vybudován suterén. Počítá se s roz-
sáhlým školním pozemkem v prostoru od Dvora ke hřbitovu. -

Na severu města byla postavena budova Okresního stavebního pod-
niku i provizorní skladovací budovy. Dále sem byla přemístěna
provizorní kámenička, pokrývačská a klempířská. Jde o prostor-
nou budovu, skládající se celkem ze tří hal. Za potokem Slou-
pečník u silnice k Dolní Lhotě byla postavena nová hala n. p.
Města, jako základ pro příští přemístění celého podniku. Zatím se
počítá perspektivně jen s předvýrobou, v dalších letech pak s pře-
místěním celého podniku. - U Splavů buduje J. L. D. Blansko roz-
sáhlou stavbu velkého skleníku, který bude středem zahrádnictví
J. L. D. Blansko. Nejprve se vybudovala kůlna a bouráček ke stře-
du města a v srpnu byla zahájena stavba pomocných budov skle-
níků - kotelna, sociální zařízení a přípravná. Byl učiněn vrakný
nálezy - bylo nalezeno na 2000 stříbrných mincí ze 13. století.
Koncem října ohlásil vedoucí zahrádnictví s. Louček, že objevil
další poklad - tentokrát při stavbě skleníku u Splavů. Vmádko-
se tu bylo uloženo 1800 kusů stříbrných mincí opět ze 13. století.
Byly to denáry a brakteáty většinou jiného ráku než první
nalezy. Mezi těmito mincemi byl nalezen též jeden český brakte-
át v průměru asi 4 cm. Tento druhý nález je podle dohady hi-
storiků pokračováním nálezu prvního, jedná se o jeden poklad.
Vyskytla se domněnka, že majitel a opatnost rozdělil svůj poklad
na dvě místa, vzdálená od sebe asi 4 a půl m. Pro nějakou

tragickou událost se poklebi ke svému majetku nedostal, a tak zůstal tento poklad až do tohoto roku uschován. Mince byly předány numismatickému oddělení Moravského muzea.

Lidové družstvo Kamena zahájilo stavbu nového podniku a vybudovalo jej v hube stavě v prostoru od Trávníků v ulici nazvané již předtím Na poříčí. Zde byla vybudována čistící stanice sloužící před kávodem. Jde o stanici na čištění a neutralizování odpadových hmot.

Akce „L“

Vedle bohaté výstavby státní a družstevní město uvádí výsledky známé akce „L“. V rámci této akce byla vybudována kanalizace na ulici Žižkově v délce asi 100 m, v ulici Uvozdánský rovněž v délce 100 m a na ulici Hřbitovní v délce 240 m. Byla provedena komunikace na ulici Husově a Divišově. Vybudován byl most přes potok Pálaru na ulici Hvoz, dále chodník na konci ulice Brašské, křížový průchod k ulici Karla Maška na ulici Dukelskou. Tento průchod byl proveden v Jesínově domě. Byla též provedena úprava ulice B. Němcové, hlavně její horní části. V části sídliště k ulici Fragnerovy a Bartošovy byl proveden asfaltový posádk. Na ulici B. Němcové byly postaveny šatny a polytechnické dílny pro LDŠ a Leninovy ulice. Pokračovalo se na výstavbě stadionu, byla zde dobudována zelená plocha a křížový ohrady. Plánová se dokončení stadionu v prostoru u mlýna, velké stavby, jejíž provedení potrvá asi 5 roků. - Dokončena byla kanalizace na ulici Rudé armády, kde zmizely příkopky sbírající odpadky a také bylo provedeno na ulici Lučkové. Pokračovalo se na úpravě komunikace na ulici Křížkovského, kde byl křížen vodovod a na úpravě kanalizace na ulici Erbenově. - Byl zpracován katastrální projekt teplárny ČKD a v prosinci bylo zahájeno kúmení s povolení stavby. V rámci soukromé výstavby byla povolena

stavba 16ti rodinných domků na ulici Krátkovské a Sadové, ovšem s výhradou, že rozestavěnost nebude větší než 2 roky, aby zde nenastalo blokování materiálů a bytů.

Z celkové výstavby města vidíme, že město stále roste a na vyšších místech se mluví o reálných předpokladech pro to, aby se stalo 4. až 3. městem v Jihomoravském kraji.

Domovní správa přibýlo celkem 66 bytů v 7 domovních blocích, a to jak výstavbou, tak i delimitací. Domovní správa naráží na četné překážky, s nimiž se musí těžce vypořádávat. Jsou to především časté poruchy kotelen, které si vyžadují značného nákladu. Bylo také Domovní správa překročila značně sumu plánovanou na běžné opravy. Důvod této poruchovosti spočívá v tom, že se topí méně kvalitním uhlím, což snižuje životnost kotelen a způsobuje nedodržování dodávkové normy tepla a teplé vody. Dále kápo- sí Domovní správa s problémem pracovníků. Je nutno vytvořit stále větší počet pracovníků, které by měla Domovní správa stále k dispozici a vybudovat pro ně vlastní dílny, aby si mohli navíc od- stránovat všechny závady.

Problém polikliniky: OV KSC a ONV v Blansku považují otázku polikliniky v našem okresním městě za jednu z nejdůležitějších investic ve zdravotnictví. Výstavba je odů- vodněna rychlým růstem Blanska - jako centra správního, průmyslového, dopravního a kulturního. Již v r. 1959 byl vypra- cován investiční úkol, schválen radou ONV a předložen Krajskému projektorovému ústavu v Brně s požadavkem vypracovat projekto- vou a rozpočtovou dokumentaci. Na léta 1961-1962 byly uplatňová- ny investiční prostředky v celkové výši Kčs 3,5 milionů. V r. 1961 ne- byla stavba zařazena do plánu pro nedostatek kapacity stavebních organizací. V tomto roce 1961 se situace v investiční výstavbě natolik zhoršila, že se musí především použít investičních prostředků pro

nové stavby, které mají výrobní účel a na dokončení důležitých rozestavených akcí. Výstavba polikliniky bude však dále prosazována v nových plánech rozvoje města i okresu.

Počítá se též s vybudováním kúrních lázní.

Bytový problém.

Ačkoliv tento rok je rokem soustředěné družstevní výstavby, kústává v bytové otázce stav přibližně stejný, a to proto, že členové družstev, kteří obdrželi byty, byli osoby bydlící až dosud mimo Blansko. Byl však vykonán jakýsi pořádek v pořadí žadatelů. Byla provedena prověrka žádostí, při níž byly ze seznamu vyřazeny ty osoby, které již o byt neměly zájem, nebo si podaly kdysi žádost pouze z důvodů formálních, chtějíce získat odměnu. Po této prověrce poklesl počet žadatelů o byty u MěNV na 260 a počet nebydlících v továrnách na 350. Perspektivně pro další léta se jeví situace tak, že počet žádostí bude nadále klesat.

Činnost MěNV

Jednou z hlavních podmínek dobré práce poslanců MěNV je úzká jejich součinnost s občany. Plánovaná beseda se uskutečnila, bohužel na nízké účasti voličů - asi 12%. MěNV organizoval 2 veřejné schůze občanů s průměrnou účasti 450 občanů. Některé volební obvody vykazují kolísavě nízkou návštěvnost těchto besed a podle názoru Rady MěNV netroufají si na v obcích samých, ale spíše v tom, že někteří poslanci se nezapírají o důvod nízké účasti a ani k ní nevyvozovali věci svým voličům patřičné kávery a chápali besedu jako akci pořádanou MěNV, nikoliv jako zákonné skládání účtů poslance svým voličům. Podle zákona o Národních výborech se scházeloasedání

MěNV 1x na dva měsíce. Proto bylo v tomto roce konáno 6 řádných zasedání a 1 zasedání mimořádné. Průměrná účast poslanců na nich činila 82,6 %, někteří poslanci vykazují až 50 % měsíční účast. Práce pléna MěNV byla určována pracovním plánem a dodržována do všech důsledků. Úroveň zasedání nebyla hodnocena vždy kladně. Nedostatkem těchto zasedání vyplývaly z toho, že jen malý okruh poslanců se v diskusích podílel aktivně na práci zasedání. Převážně veškerá činnost MěNV se přenáší do komisí; stále komise se scházejí ke své práci každých 14 dnů. Pokud si toho vyžádala nutnost, jako třeba u komise školské, dále finanční, komise veřejného pořádku, komise zemědělské a také bytové, byly konány i schůzky mimořádné. Průměrná účast členů ve schůzkách stálých komisí činí až 87 %. Stále komise pracují podle půlročního plánu. Rada MěNV řídila práci občanských výborů formou akcí předsedů těchto výborů. Na nich byli představeni OV seznamováni s úkoly, které bude třeba v nejbližší době vykonat. Během roku došlo k několika změnám ve složení OV, a to jak ve funkci předsedy nebo členů.

Práce Výboru žen při MěNV

Výbor žen MěNV má 50 řádných členek a více než 100 aktivistek. Pro svoji práci získává ve městě stále další členky, což se daří zvláště proto, že Výbor žen pořádá různé kurzy (vaření, šití, pletení, správné výživy) a přednášky, o něž mají ženy zvláště zájem. Všechny 50 členek VŽ jsou členkami OV ve svém volebním obvodu a jsou velmi pladnými pomocnicemi poslanců MěNV. Dále pracují členky VŽ jako aktivistky stálých komisí MěNV, a to hlavně v komisi školské a kulturní, ve sboru pro obč. povinnosti, záležitosti, jsou členkami aktivu pro přerýchlování občanů cikánského původu, členkami komise pro služby města a místní výrobu. Dále je to komise obchodní, kde 24 členek a aktivistek VŽ zastává funkci členek spotřebitelských rad a členkami občanských kontrol.

Členky VŽ vyřešily řadu problémů v našich prodejnách, vyřídily některé stížnosti; jako členky Iboru pro obč. kalendářosti navštěvují rodiče novorozenců a křtívají je pro obřad uvítání jejich dítěte v obřadní síni MěNV. Členky VŽ působí též jako pionýrské v komisích a výborech SRPS, úzce spolupracují s mateřskými školami. Jsou ve stálém styku se ženami JLD, pomáhají se o jejich práci a pomáhají, kde je potřeba. Vypomáhají brigádnicky při výstavbě města i při špičkových pracích v JLD. Necháme-li mluvit čísla, odpracovaly pro JLD 1684 brig. hodin, pro město 510 hodin. Okresní výbor žen navrhl heslo uzavírání kávarků „Váčkemky-tici k 12. sjezdu KSČ“. Kávarky byly slavnostně vyhlášeny k MDŽ. Při hodnocení se zjistilo, že kávarček blanenských žen v této akci byl splněn na 153%. U příležitosti MDŽ dne 4. března byla přijata prezidentem republiky nasloužila pracovnice VŽ. S. Jar. Dryšlová. S. Jar. Dryšlová, nástupkyně ředitele ZDS, Marxova ul., pracuje již po dlouhá léta ve VŽ, a to jako předsedkyně Okresní komise žen a od r. 1954 jako členka Rady ONV. Jako předsedkyně Okresní komise žen organizuje besedy družstevnic k vzájemné výměně zkušeností a má také podíl na skládání kolektivů soutěžících v JLD o titul „Brigáda socialistické práce“.

Rozpočet MěNV

	plán	skutečnost
Vlastní příjmy MěNV	2,160.800 -	2,351.900
Příděly rozpočtu ONV na bytové hospodářství	2,241.600 -	2,507.600
Vlastní příjmy celkem	4,402.400 -	4,859.500

Příjmy:

Daně a příjmy obyvatel -

daň zemědělská a domovní

343.000 - 298.100

Poplatky z nadměř. bytů, ze psů, správních poplatky

304.000 - 23.300

Školné Lidové školy umění

92.000 - 84.300

Shrnutí na ZDS a na Mateř. školách	770.000	-	933.600
Průběh kina	700.000	-	648.200
Odvod zisku ze služeb	198.000	-	176.800
Ostatné příjmy (vnitřní správa, záchodky)	19.000	-	56.100

Výdaje:

Výdaje celkem	4.505.400	-	4.674.700
Mzdy	974.100	-	955.700
Akce „L“	368.000	-	416.000
Generální opravy komunikací a budov	481.400	-	817.000
Asanace	7.700	-	7.300
Údržba komunikací	120.000	-	120.300
Čištění města, údržba sadů a parků	35.000	-	39.600
Veřejné osvětlení	50.000	-	41.100
Záchodky	700	-	2.000
Provoz škol	464.000	-	465.800
Školní pomůcky - bezplatné	135.000	-	126.500
Údržba bytového fondu	17.000	-	33.200
Rozhlas - kino - pořádný sbor	537.300	-	537.300
Mě NV - individuální péče	65.400	-	65.800

Výsledky dosažené za rok 1962, plnění plánů a rozpočtu možno označit jako uspokojivé. Nesplnění rozpočtových příjmů hlavně v kině a u domovní daně bylo vyváženo překročením rozpočtových příjmů na jiné straně, takže bylo možno čerpat v rámci celkového rozpočtu plánovaných výdajů a realizovat plánované úkoly. Nejsem však příliš optimistický u podniků spravovaných Mě NV, kde nebyly splněny některé ukazatele. U podniku Služby města Blanska klesly neopl. měny náklady a kiosk, u Domovní správy byla značně překročena plánovaná stráta. Ze závěrů plnění plánů rozpočtu byly vytyčeny hlavní zásady pro rozpočet 1963. Je nutno zvýšit plán výdajů na generální

opravy bytového fondu a vycházel z předpokladu, že snížení pří-
jmu kina je stavem nikoliv přechodným, ale spíše trvalým, neboť
jde o problém celostátní - totiž že televize ohrožuje návštěvnost
kulturních podniků, hlavně kin.

Obchod a Služby města

I na úseku obchodu se dosáhlo dobrých výsledků. Byly
otevřeny některé nové prodejny. Z hlediska dislokace těchto
prodejen možno říci, že tato dislokace je vhodně volena, že je
ta snaha, aby všechny části města měly své prodejny. 14.3.
dosáhá k otevření samoobsluhy masem na Leninově ulici v míst-
nostech, které již před 2 lety byly projektovány jako prostor pro
distribuci. Obchod je kařizen v podstatě stejně jako samoobsluha
masem v sídlišti, prodejna je však daleko prostornější a její vzhled
estetičtější. Je vybavena pěkným chladicím kařizem a rozsáhlými
skladovacími prostory. Novinkou je ta výstava, kterým se dopravuje
hygienicky balené maso a přípravky, umístěné ve sklepech prosto-
rů, do prodejny. Prodejna je umístěna ve středu města a bude slou-
žit obyvatelům bydlícím hlavně v těchto místech. 24.2. dostává
konečně novou místnost na Dukelské ulici Chemodroga. Možná
říci, že tato prodejna byla na tom až dosud nejhůře ze všech pro-
dejen, neboť se klonila v poměrně malém prostoru. Nové prostory
se získaly adaptací soukromého bytu bývalé provozovny holič-
ské, dále původní drogerie a skladiště. Tak byla v několika
místnostech vytvořena místnost jedna, velmi prostorná, která
slouží jako prodejna nového typu. I zde se volila forma samo-
obsluhy, která se stále více vžívá. K prodejní místnosti přiléhají
rozsáhlé prostory skladovací. Prodejna vyhovuje nejen prostorově, ale
i celkovým vnějším vzhledem a vnitřním kařizem. 24.8. je da-
na do provozu rychloprádelna na Leninově ulici, v bývalé holič-
ské provozovně. Místnosti této rychloprádelny je její vybavení

velkými pračkami, do nichž možno vložit naráz 3½ kg prádla. Tím
je možno realizovat přání, aby se každému kákaníkovi vypralo prádlo
samostatně. Služby města vybavily tuto pračelnu jen na obvyklé
praní, pro příští léta se perspektivně počítá s kompletní službou,
to je praním, sušením a žehlením. 1.4. se otevřel na Dukelské ulici
prodejna mešicový prodej potravin. Prodejna místnosti vznikly
adaptací bývalé prodejny obuvi a kožené galanterie a bývalého ho-
dinářství. I zde je to prostorná prodejna, která je jakousi kombina-
cí normální prodejny potravin a jakýmsi druhem bufetu, kde mož-
no dostat ke koupě teplé potraviny, hlavně uzeniny. K tomuto účelu
je prodejna vybavena i stoly. Prodejna má však nevhodnější skladova-
cí prostory, je nutno si ale uvědomit, že tu jde o provizorium. Exis-
tence této prodejny je přechodná, zatím sice nutná z hlediska re-
organizace obchodu, ale od křikem obchodního domu, který je v per-
spektivním plánu rozvoje města, bude tato prodejna likvidována.
Služby města však vykazují také určité nedostatky - splnily sice
určité ukazatele - avšak na náklady a risk. Nesplnily plán tržby
a značně překročily plán nákladů. Risk k plánovaným 352.000 Kčs
splněn pouze na 200.000 Kčs. Toto překročení plánu tržeb a nesplnění
plánovaného risku bylo způsobeno hlavně v provozu dopravy, odesni-
ství, fotoprovozovny, pohřební služby a služby hřbitovní. Nebyla po-
dle plánu vyčerpána částka na vybudování fotoprovozovny na
Macosě, ačkoliv provedení prací bylo zajištěno hospodářskou smlou-
vou s OSP, který ji však nezajistil. Účným profilem služeb jsou
práce komunické, neboť pro nedostatek pracovníků dochází k ne-
dostatečnému zajišťování služeb pro obyvatelstvo. Podniku se ne-
podarilo zajišťovat účel pro tento obor. Z ostatních služeb přibývá
brusičství, které získalo provozovnu na starém Blansku v míst-
nostech provozovny holice Lilky. Ubylo plešáctví na Dukelské u-
lici vedle obchodu s Oděvy a to proto, že odešla jediná pracovníce,
za níž zatím není náhrady, ačkoliv práce by bylo dost, rájem by byl.
Během roku byla zrušena provozovna malířství písma a činnost

leho provozovny byla přenesena do provozovny v Boskovicích. V uvolněných místnostech na ulici Svad. Čecha se začaly provádět opravy, aby zde byly vytvořeny předpoklady k přestěhování opravy chladniček, která se dosud provozovala v Boskovicích, či elektroopravech. V polovině roku získávají Služby objekty na Dvorské ulici, které až dosud patřily M. L. Z. Rajec a používalo se jich jako dílen. Do těchto prostor se na podzim přestěhovala autoopravna, která až dosud byla na Hlavení Blansku. Dokončením úpravy hotelu Macocha ke konci minulého roku nastávají změny v dislokaci administrativních místností Služeb a obchodu. Hotel Dukla se stává jen restaurací, ruší se jeho ubytovací prostory, kterých tu bylo celkem málo. Bývalé ubytovací pokoje slouží jako kanceláře Lidovému výrobnímu družstvu Molemburk a kanceláře hodinářských provozoven.

Školství

I když z celkového rozpočtu města připadá na školství 2,5 milionu Kčs = 60% celkového rozpočtu, mají všechny blanské školy své problémy, některé školy větší, jiné menší.

Stále nestačí kapacita mateřských škol, nebude stačit ani tehdy, až bude otevřena nová mateřská škola na Vodní ulici. Všechny ZDS jsou maximálně využity, na všech se už po několik let učí na dvě směny v 1.-5. třídách. Počítá se s tím, že i po dobudování nové školy na Dvorské ulici, bude nutno na některých školách v některých ročnících učit dále na dvě směny. Nedostatek učebních prostorů nutí ředitele stahovat poboční třídy, lakťe kásky, aby bylo 25 žáků ve třídě - kdysi tak hlávané - nebude dlouho možno splnit. (SVVŠ nemá plně využít). Pro výuku předmětů, v nichž se kácí třídy dělí na 2 skupiny, je nutno, aby se učitelé a káci spokojili s výukou v jídelně nebo v sborovně. Učitelé této školy poněkud mizí, že biologická pracovna na škol.

ním pokemku, k něž byl přistaven i skleník, nestouží se nebude asi dlouho sloužit svému účelu jako odborná pracovna, ale slouží jako učebna pro učitelky školy na Učelní ulici.

SVVŠ kápasí se dvěma problémy: Jednak jsou to třídy ŠSP (střední školy pro pracující), v nichž klesá počet žáků o toho večerního studium, takže během roku se musí občas slátávat dvě třídy v jednu. Studijní úmrtnost dosahuje již 40-50%. Jen malou útechu je to, že je to problém celostátní. Druhý problém, s nímž škola kápasí, je problém výrobní práce. Blanenské závody přijímají dosti neochotně žáky do výrobní práce, ačkoliv jde o usnesení strany a vlády.

Lidová škola umění se může letos pochlubit prvními absolventy. Ke žáků ukončilo 7-8 leté studium a stalo se absolventy této školy. Jejich absolutorium bylo oslaveno kolárodním koncertem, jehož program vyplnili právě absolventi této školy.

Sté výročí smrti Boženy Němcové

21. února se konala u pomníku Boženy Němcové vzpomínková slavnost na zesnulou spisovatelku, a to v den její smrti. Slavnostní projev přednesl s. Dr. Boháč z Prahy. Ve svém projevu zhodnotil dílo B. Němcové, vynikající české ženy, která se po celý život bila s měšťáckou omexeností a malostí a v tomto nerovném boji podlekla. „B. Němcová nemřela před 100 lety, její dílo však žije stále a její pokrokovost bude vzorem všem českým ženám po všechna léta“ - těmito slovy zakončil řečník svůj referát. Na závěr slavnosti předvedli žáci LŠU svůj program.

Výročí února.

Výročí únorových událostí bylo vzpomenu to 25. února v rá-

vodním klubem ČKD Blansko. Hlavní referát přednesl s. Musil, tajemník OVKSČ, který zhodnotil historický význam Února 1948. Hovořil o kaměrech, které tenkrát reakce chystala a poukázal na to, že to byla právě bdělost a ostrážitost vedoucích činníků KSČ, která zabránila tomu, aby nastal korať k buržoaznímu křikoni, jako tomu bylo v období předmnichovské republiky. Poukázal na to, že Únor 1948 dokazuje novou skutečnost, dosud v historii neznámou, že proletariát se může zbavit buržoazie i bez revoluční cesty, má-li na sobě tak mocného spojence, jako je SSSR. Slavnost zakončil pěvecký soubor LKČKD, který na vedení s. Jar. Zemana kapěl několik písní.

Oslava MDŽ

4. března - 4 dny před svátkem MDŽ - se konala v národním klubu ČKD oslava MDŽ za účasti zástupců KSČ, lidové správy a četných společenských organizací. Slavnost zahájila předsedkyně VŽ v Blansku s. Chalupová. Hlavní referát pronesl předseda MČNV, který zhodnotil práci žen, která je v našem městě velmi dobrá. Ženy vykazují pěkné výsledky své činnosti. Velmi kladně byl hodnocen závazek žen v akci „Vážíme kytici k XII. sjezdu KSČ“. Ze slavnosti byla odeslána mírová rezoluce na ústřední orgány VŽ. V rezoluci se hlavně zdůrazňovala myšlenka, že ženy chtějí svou práci přispět k dobudování socialismu v naší zemi a staví se plně za mírové řešení všech sporných problémů v Evropě a ve světě vůbec. - Kulturní program žáků z mal. škol byl závršem této slavnosti.

Oslava MDŽ začíná mít v Blansku svou tradici. Každý návod, každý podnik slaví svůj křísobem svátek žen. V některém návodu zajišťují muzové svým spolupracovníkům každý do divadla, jiní uspořádali módní přehlídku, jinde to byla taneční zábava,

spojená s kult. programem. Vůlva aforismus, že ženy prý mají svůj svátek, ale víc prý ho slaví muži.

Národní fotbalové mužstvo v Blansku

17. března prožívá Blansko mimořádnou sportovní událost. Spartak ČKD hostil na svém hřišti národní fotbalové mužstvo, které se hrálo na svém turné přátelský zápas s místním Spartakem ČKD.

20. výročí vyhlazení Lidic

10. srpna se konala v záv. klubu ČKD Blansko upomínková slavnost na lidickou tragédii. Slavnost organizoval SBF pod záštitou OV KSČ. Na slavnosti pronesl zahajovací referát s Brumovský - příslušník SBF. Přednáška byla doprovázena autentickými diapozitivy, dokumentujícími fašistická zvěrstva. Velmi kladně je nutno hodnotit kulturní program, v němž vystoupil orchestr říkený Jm. Dryšlem. Zahrál několik skladeb, mezi nimi i Smetanovu Vltavu z cyklu Má vlast. Malá návštěvnost tohoto večera byla až škápná, uvážíme-li, že účinkujících bylo víc než posluchačů. Leda se, že lidé napomínají na pohnuté dny okupace a kolébají na lidickou tragédii, která nemá obdoby v historii poslední doby.

Týden boje proti fašismu a válce

Tato akce se stává tradiční a byla pořádána Svazem bojovníků proti fašismu. Akce začíná 5. 10. v Kulturním středisku Věb. Mexala. Týden boje proti fašismu a válce zahájil poslanec NS za blanenský okres a ministr pro výstavbu s. Jos. Kocák. „Týden tento probíhá letos za okolností velmi

napjatých", proaest v úvodu s Korčák. Jistě by stačilo věnovat letmou vzpomínkou událostem před 24 lety (Mnichov, Vídeňská arbitráž), kdyby tu nenastávalo akutní nebezpečí rozpoutání nové války.

Právě když vyhlásujeme Týden boje proti fašismu, je situace zvláště napjatá, neboť vyostává agrese vůči Kubě, které se nastaly pokrokové síly ve světě. Situace v Láp. Německu není pro nás rovněž příznivá, neboť se šíří revanšistické hnutí podporované Amerikou. Německý Bundeswehr je vybíjován k obraně hromadného ničení. Naproti tomu stojí mocný Sovětský svaz, který je mohutnou hrází proti tomuto nebezpečí. Závěr manifestace vyzněl v tom smyslu, že jediným prostředkem proti možné válce je hospodářská síla státu, čili jinými slovy heslo: "Buduj vlast, posílíš mív", není jen praktickým heslem, ale má svůj plný význam.

Den armády

7. 10. byl oslaven originálním způsobem Den armády na hřišti Spartaku ČKD. Velmi pěkný program předvedli frekvendanti "Vojenského učiliště kap. Jarose" z Vyškova.

Měsíc SČSP

Byl letos zahájen 3. 11. v 17 hodin. Od škol přicházely lampionové průvody k pomníku Rudé arměje. Lidé se rozestoupili po obou stranách ulice, aby vítali hvězdové štafety ze všech stran blanenského okresu. Slavnost zahájena slavnostním chorálem, na jehož zvuků položili čelní představitelé strany a lidové správy věnce k památníku. Po položení věnců dobehly seprve opožděné štafety, které se rozpídily proto, že blanenské ulice byly rozkopány, s čímž nebylo počítáno. 7. 11. se konala ve 14 hod. tradiční oslava VRŠR.

Bráda před zahájením slavnosti kajíali u pomníku místa představi-
tele masových složek, potom přicházely školní dívky a po nich kava-
ků dechové hudby dělníci a sováren. Po písni praxe přednesl hlavní
referát člen ÚV KSČ s Bajer. Promluvil o významu VRSR pro cel-
lé lidstvo. Ve svém referátu hlavně zdůraznil velký rozvoj sovět-
ské vědy, hlavně kosmonautiky a celé období budování Sovětské-
ho svazu vyjádřil aforismem „Od dobytí Timního paláce k dobytí
vesmíru.“ Zdůraznil zvláště poslední úspěch Sov. svazu při řešení
napjaté krize v Karibském moři. Rezolucí, která byla odeslána
ÚV KSČ a na shromáždění přečtena, byla slavnost ukončena.

V rámci MSCSP se promítaly sovětské filmy, konaly se
čelné besedy s tematikou o Sov. svazu, z nichž nejvyšší úroveň
měla beseda o sovětském umění. 21. 10. se konal v Kateřinské
jeskyni slavnostní koncert profesora Ot. Čermáka na elektrofonic-
ké varhany. Již po třetí se uskutečňuje tato blanenská kuriozita,
o níž se již tak mnoho nediskutovalo, která již letos byla považována
za věc běžnou a těšila se velké návštěvě - asi 1400 lidí.

28. 10., v předvečer přelomového svátku, se konala na prostran-
ství pod hřbitovem vzpomínka na kemřele. Po slavnostních
fanfárách na lesní rohy přednesl svůj projev předseda Spolku
přátel země s. Pleh. Kulno konstatovat, že tato občanská akce
vhodně nahrazuje dřívější obřad církevní.

V letošním roce zanikl mužský pěvecký soubor Spartaku Mel-
ka, který byl obnoven v r. 1959. Počínal si dobře, scházel se kpočít-
ku pravidelně a byla naděje, že se vypracuje v dokonale pěvecké tě-
leso. Narazilo se však na překážky, které za existence bývalého AFK ne-
bývaly - směnnost v kávozech a napojení členů do veřejného života.
Tyto překážky způsobily, že zaniklo pěvecké těleso, které se tak slib-
ně vyvíjelo a které velmi obětavě vedl s. Knies. - Stejně živořil smí-
šený pěvecký sbor kávo klubu ČKD Blansko. Jeho jádrem jsou ženy.
Soubor tento vystupuje na různých oslavách, pořádaných kávo výborem

ČKD Blansko, či KSC nebo jinou složkou.

Muzeum

Oprava rámků sice pokračuje, ale zdaleka ne takovým tempem, jak by to vyžadovala nutnost křížení okresního vlastivědného muzea a hlavně nutnost uložení exponátů. Muzeum prokazuje sice dobrou činnost, ale tato se omezuje spíše na kulturní akce, které koná buď samo, nebo ve spolupráci s Okresní lid. knihovnou. - Od 23.3. do 1.4. byla tu instalována výstava České malířství 19. století. - Muzeum si všimá i tvorivosti našich nejmenších, a proto instalovalo od 1.4. výstavu s názvem Kresby našich dětí. - Od 24.6. do 1.7. výstavu obrázků s názvem Dílo národního umělce Marie Svabinského. Při této výstavě byla pořádána beseda s Elou Svabinskou, která byla velmi pěkně navštívena; beseda byla velmi pěkná.

20. 11. ve spolupráci s Okres. lid. knihovnou uspořádána beseda o knize Josef Hybeš ve vzpomínkách současníků. Knihu sestavil s. Otakar Franěk. Besedy se účastnili i starší pamětníci s. Hybeš. - Nalezené mince v prostoru káhradnictví přivedly Muzeum k besedě o nálezu mincí ze 13. století.

Sport

Oba Spartaky vyvíjejí dobrou aktivitu, možno říci, že už není nájatosti příslušníků Spartaku ČKD proti Spartaku Mebra a naopak - jak tomu bylo dříve. Způsobila to hlavně okolnost, že fotbalový oddíl Spartaku ČKD, který se dostal loni do krajské soutěže, letos v této neobstál a sestoupil, čili postihl ho stejný osud jako fotbal. oddíl Spartaku Mebra, který rovněž udržel v krajské soutěži jen jeden rok. Snad by vybrané mužstvo obou oddílů se v krajské soutěži udrželo, zatím

však není o slučování ani řeči, ani chuti jak se strany vedoucích, tak i členstva a fanoušků. Stadion ČKD se buduje celkem pomalu, letos se práce zaměřily především na budování krytých tribun. Spartak ČKD má mnoho oddílů, ale málo tělocvičných zařízení, a proto někteří členové lehkooiletického oddílu hostují na tělovýchovnou jednotu Táboru Rájec, kde si dobře vedou. Velmi dobře si vede oddíl kuželkářů, který hraje v krajské soutěži, dále oddíl stolního tenisu, který rovněž vyhrál okresní přebor a postoupil do krajské soutěže. Spartak ČKD nemá vlastní tělocvičnu, nemůže se tedy vyvíjet v mnoha sportovních disciplínách - hlavně po stránce gymnastiky a musí se spokojit s hodinami vyhrazenými v tělocvičně ZDŠ na Erbenově ulici.

Spartak Metra dosahuje velmi dobrých výsledků v oboru gymnastiky, neboť mnoho dorostenců se probíjelo do krajských a celostátních soutěží, dále v oddílu odbojové, především však v košíkové, neboť oddíl košíkové má letos reálnou naději na postup do 1. ligy. Přejeme Spartaku Metra, aby se jim to podařilo, abychom měli možnost v Blansku shlédnout nejvyšší soutěž.

ČKD Blansko

Závod vstupuje do roku 1962 s četnými potížemi, plynoucími z objektivních příčin - jako krusení III. 5LP, chřipková epidemie a pod. Tímž stávalo, že jednotlivé dílny křustávaly dluhy svému plánu. Straničské a odborové organizace vyhlásily sice heslo: „Prodlouženými směňami vyrovnáme manko ve výrobě“, pracovalo se opravdu v prodloužených směňách, o nedělích, přesto však ke konci II. a III. čtvrtletí křustávaly určité dluhy v plnění plánu. Teprve ke konci roku nastával jakási zlepšená situace, ovšem ve všech ukazatelích plán splněn nebyl.

Jedním z největších úspěchů ČKD pro social. hospodářství bylo to, že bylo uvedeno do chodu poslední turbosoustrojí na vod-

ním díle Orlik. Z dalších významnějších kapacit byly uvedeny do provozu 2 turbogenerátory s Kaplanovými turbínami na Hručové a 1 turbogenerátor na Kamýku. V zahraničí byly uvedeny do provozu některé významné kapacity:

V Bulharsku - Aleco II s Francisovými turbínami 23 MW,
v Indonésii - Timo se 3 Francisovými turbínami 4 MW
a pátý a šestý turbogenerátor à 50 MW - Francis - v Rumunsku,
hydroel. Iaiuň. - Kromě toho bylo vyexpedováno do SSSR 12
kolosů dlouhých přes 20 m.

Z karuseli vyrobených v r. 1962 byly dodány do SSSR 2 stroje, do Japonska 2 stroje, do Rumunska 3 stroje, po jednom do Malie a NDR. Mnoho dalších strojů šlo též do ciziny. Ministr zahraničního obchodu udělil rávodu čestný název „Várodní exportní rávoda.“

V rozvíjení soutěže před XII. sjezdem KSČ si příkladně vedl výbor ráv. organizace v ocelárně v budově konstrukcí. Těmto kolektivům byl udělen čestný název „Závoda XII. sjezdu KSČ“.

Výrobní jednotka hospodářská tohoto názevu nedocílila, ačkoli snaha byla velká. Několik kolektivů získalo titul „Brigáda soc. práce.“ Prezident republiky udělil 10 pracovníkům státního významu „Za zásluhy o výstavbu“, „za vynikající práci“ a čestný odznak „Nejlepší pracovník ministerstva“, dále čestný odznak „Budovatel energetiky“.

16. června se konala tradiční „Plavnost práce“; na ní bylo významováno mnoho pracovníků cenou Jiřího Dimitrova, čestnými Zlatými odznaky ČKD Blansko, dále cenami Jiřího Dimitrova I, II. a III. stupně.

V rávode byla rozšířena výchova učňů pro učňovské středisko v Jasove na Slovensku, která připravuje učně pro projektovaný rávoda ČKD Blansko v Nových Zámcích.

Metra

Rokem 1962 začíná pro Metru úspěšnější období. Po přechodném kakolísání v letech 1958, 59, 60, jež bylo vyvoláno jednak dočasným snížením odběratelských požadavků, jednak nevyjasněnou koncepcí budoucího zaměření závodu, došlo již ke konci roku 1961 k radikálnímu obrátu. Závod, který dlouho neplnil plány, vyrovnal se do konce roku se všemi svými úkoly a ve IV. čtvrtletí obdržel opět po 6ti letech Rudý prapor ministerstva všeobecného strojírenství. Převzetí praporu v únoru 1962 bylo mimořádnou a slavnou událostí, která se pak čtvrtletně opakovala, neboť po celý rok plnil podnik plán čestně a bez chyby.

Plán hrubé výroby vzrostl proti roku 1961 o 33%, plán výroby zboží dokonce o 37%. Plány byly překročeny. Výrobky závodu byly exportovány do 35 zemí. K tradičním odběratelům, jako je Polsko, Rumunsko, Bulharsko a SSSR, přistupuje Indie, Austrálie, Argentina a Kanada.

Kulturní středisko Vít. Nezvala.

Ke konci minulého roku byl schválen návrh, aby dosavadní závodní klub byl přejmenován na Kult. středisko Vítězslava Nezvala. Na počest tohoto přejmenování se konal v tomto středisku slavnostní večer, který poctila svou návštěvou s. Vlasta Nezvalová-Pišerová, sestra zesnulého básníka. Zjistilo se totiž, že rod Nezvalův pochází svým původem z Laxanek u Blanska, a proto toto přejmenování po básníkovi, který měl rád svou Moravu, je velmi vhodné. Celkem toto středisko pořádalo 2 lidové akademie a byl ustaven nový kroužek, kroužek společenského tance. Pokračovalo se v tradici výchovných koncertů. Novým krokem v práci střediska bylo uspořádání 4 výstav

výtvarných děl. Kulturní slavnosti Blanska byl druhý cyklus koncertů, v nichž účinkovali Státní filharmonie, Sbor moravských učitelů, Moravská harmonie, klavírní virtuos M. Biblas. Byly to koncerty velmi hodnotné, bohužel málo navštěvované. Zdařilou akcí byla též výstava k XII. sjezdu KSČ. Vě dvou malých sálech byly instalovány dokumenty našeho hospodářství, kultury a péče o člověka. Tato výstava byla jakousi průvodkyní politicko-uvědomovacíh akcí XII. sjezdu. Přednášky o současných problémech Kuby byly přijaty v době krise v Karibském moři s velkým zájmem. - Celkem konalo středisko v tomto roce 795 různých akcí a celkový počet návštěvníků činil 67.758 občanů.

JZD

Hospodářství JZD bylo nepřetržitě ovlivňováno dvěma faktory, a to narušováním osevních postupů v důsledku změn, vynucených investiční výstavbou města a nedosažením stabilizace pracovních sil. Hospodářství JZD pilně sledoval MěNV, který hodnotil čtvrtletně hospodářství, dále živočišnou i rostlinnou výrobu a dodávky. Toto hodnocení a rozborů měly své opodstatnění a přispěly k dosažení lepších výsledků.

Stále se snižuje půdní fond. V roce 1960 činil 219,45 ha, v tomto roce jen 198 ha. Letos byla obdělána veškerá půda, až na některé části honů, kde jsou mocály nebo vodní křídla, což nelze obdělávat. JZD provádí melioraci těchto půd, na jiných místech - honech - byly vytrhány stromy, aby bylo možno provést realizaci velkého honu, jindy byly odstřelovány balvany. Strojní park byl rozšířen nákupem nových strojů v celkové hodnotě 103.410 Kčs, a to kamionů na sklizeň obilovin, rádlůvací na dělenou sklizeň okopanin a traktorový vyrovnač brambor. Družstvo je nyní stroji velmi dobře vybaveno.

Perspektivně se počítá s dalším rozšiřováním strojového parku. TJZ však musí vyřešit problém rychlejší opravy strojů, neboť letos docházelo k časté poruchovosti a tím k častým prostojům a zkrátám. Plánovitě se pokračovalo ve výstavbě. Začalo se se stavbou garáží na Dvorské ulici. Ty byly v hrubých rysech dokončeny. Byla provedena přístavba dřívěčárny a její oplocení. Nejnamáhlejší stavba, kterou TJZ provádí, je stavba nového káhradnictví ka mlýnem - směrem k Dolní Lhotě. Bude to rozsáhlé káhradnictví s velkými slunnými prostory, jež budou součástí velkého káhradnického komplexu. V letošním roce byla provedena výstavba kotelný, strojovny a sociálního zařízení. Do budoucna se počítá se krušením stávajících káhradnictví, jež dříve patřila soukromým káhradníkům. Všechny stavby TJZ byly prováděny na vydatné pomoci brigádníků.

Blanenská TJZ má tíživý problém, který je vlastně problémem celostátním: nedostatek mladých pracovníků. Průměrné stáří družstevníků je 58 roků. Stav se nelepš, spíše zhoršuje.

Družstvo usiluje o zvyšování kvalifikace svých členů - posílá některé pracovníky na školení a organizovalo 2 družstevní školy práce pro všechny družstevníky. V živočišné výrobě se podařilo ustavit Brigádu socialistické práce, dobře se zde uplatnil prémiový systém. Horší problémy jsou v rostlinné výrobě. Pro velký nedostatek pracovních sil se družstvo uchýlovalo k brigádnické pomoci. Tyto pomoci kajišťoval MěNV.

Na polních pracích bylo odpracováno celkem 11.600 hodin, z toho 50% placených. Jen na pomoci brigád se dosáhlo jednocení řepy, včasného skládknutí podmíněných prací i sklizně okopanin. Nejvíce se na brigádách podílely školy, ať již na sklizni brambor nebo kampaní, ha či "kukuřice". Živočišná výroba byla celkem úspěšná, ať na výrobu vajec. V dojitosti se jeví stálý vzestup a stejně je tomu také s přírůstkem u hovězího a vepřového dobytka. Snížení výroby hovězího masa souvisí s omezením

stájí a pudy v důsledku investiční výstroby ve městě. Vše-
lech se živočišná výroba jeví takto:

	plán	skutečnost
hovězí maso	149 q	162,24 q
vepřové	133 q	166, - q
drůbež	10 q	12,70 q
mléko	140 500 l	153.208 l
vejce	81 900 kusů	76.392 k
selata	48 q	152 q
selata	279 k	294 k

V rostlinné výrobě bylo dosaženo daleko horších výsled-
ků než v r. 1961, a to vinou daleko horšího počasí, než bylo
loni. Letošní rok možno celostátně hodnotit jako málo ú-
rodný. To se ukázalo i v našem družstvu.

Celková tržba činí	1, 916.000 Kčs, z toho
rostlinná výroba polní	259.000 Kčs,
kahradnictví	551.000 Kčs,
prodej kořálů	569.000 Kčs,
živočišná výroba	275.000 Kčs,
jiné tržby	263.000 Kčs.

Z celkového příjmu vyplaceno členům na pracovní jednotky
Kčs 378.000.-. Vývoj tržeb vykázal velký vzestup přede-
vším v kahradnictví a v živočišné výrobě. Pokles tržby v
rostlinné výrobě souvisí s nesplněním dodávky řepy a brambor.
Nepříkrmivě ovlivnila výsledek družstva likvidace kámenické díl-
ny - provozovny - což činí zhruba asi 75.000 Kčs.

Celkem možno říci, že v hospodaření družstva byly určité
nedostatky, s nimiž je nutno se v příštích letech vyrovnat.
Některé úkoly, jež si družstvo vytýčilo, nebyly splněny, resp.
nemohly být splněny vinou počasí, naplavení porostů, škody
při stavbě dálkového vedení a j. Nebylo docíleno průměrných

hektarových výnosů u brambor, silátní kukurice, cukrovky, řepky a řísa. Nebylo dosaženo plánované užitkovosti u slepic a v odchovu selat. V rostlinné výrobě nebyly zavedeny všeobecné prémie, aby se zvýšila hmotná zainteresovanost pracovníků a včasné provádění prací v agrotechnických lhůtách. Nebyla sledována nákladovost v rostlinné výrobě podle druhů výrobků nebo skupin.

Z těchto nedostatků vyplývají úkoly, které jsou plánovány pro příští rok a vůbec pro příští léta, aby se družstvo vymanilo konečně z těchto všech dětských nemocí. Úkoly, které vyplynuly z komplexního rozboru hospodaření 1961, zůstaly nesplněny, a to nejen pro příčiny nezávinné, ale i pro příčiny jiné. Kromě toho navrhuji úkoly další, které vyplývají z komplexního hospodaření na rok 1962. Jsou to tyto úkoly: Provést spolu se zemědělskou komisí a vůbec s MěNV opatření, aby byl zajištěn potřebný počet pracovníků, třeba jen na pomoci brigádníků, neboť je nutno odstranit nedostatek pracovníků v rostlinné výrobě. Dokončit evidenci půdy a provést kontrolní výměry kámenků a drážky půdy. Realizovat premiový systém za práci v rostlinné výrobě alespoň na splnění agrotechnických lhůt. V rostlinné výrobě se zaměřit na zlepšení výsledků v drůbežárně a v odchovu selat na jednu prasnice. V rostlinné výrobě vytvořit podmínky, aby plánované hektarové výnosy byly v roce 1963 dosaženy, případně překročeny.

Moravský kras.

Letošní rok byl pro Mor. kras nepříznivý po všech stránkách, a jak po stránce výzkumu, tak i po stránce návštěvnosti. Hlavně pro výzkumné akce byl rok velmi nepříznivý, neboť zvýšená vodní slava nepřipustila možnost vniknout do níže položených prostor. Vyvrcholily dne 1. dubna v katastrofální povodeň, která zničila přípojové cesty ze dna Macochy na vodní prostor. Deset dní a deset nocí se tato voda odstraňovala.

12. května postihla oblast tuto nová opět katastrofální povodeň, jež z provozu na tři týdny vyřadila Lunkevní ješkyne. Utvořily se velké návosy, které byly po opadnutí vod odstraněny horníky z Oslavan. Povodně měly značně nepříznivý vliv na návštěvnost. Rovněž nepříznivé počasí snížilo návštěvnost, takže do konce června byl plán splněn pouze na 32%. Zvýšenou propagací a kavedením dispečinku na Lunkevní se podařilo kráty dohonit, takže 3. října byl plán splněn ve všech ukazatelích. Nejlepší v návštěvnosti byl měsíc září. Problémem Mor. krasu kůstává ubytování; - jen v září nemohlo být ubytováno na 5300 osob.

Mluví se často o problému Mor. krasu. Kéni divu, vždyť je jednou z rozhodujících oblastí cestovního ruchu v ČSSR. Materiálně technická základna této oblasti je však zastaralá a neodpovídá dnešním potřebám cestovního ruchu. Proto doporučuje MěNV přičlenění této oblasti k městu Blansku. Ovšem v rámci úsporných opatření celostátního rázu nemůže být vypracována přestavba Mor. krasu během jednoho nebo dvou roků. Celá tato oblast je součástí plánu přestavby, který byl vypracován krajským projektorovým ústavem v Brně. Jejím záměrem je o dlouhodobou koncepci, která bude uskutečňována postupně. V nejbližší době bude ONV provádet se zainteresovanými obcemi překatastrování a počítá se s tím, že určité části Mor. krasu budou po etapách začleněny ke katastru města Blanska.

